

Gruzija, Vašington i Moskva: nuklearna geopolitička igra pokera

By [F. William Engdahl](#)

Region: [Russia and FSU](#)

Global Research, September 29, 2008

[Global Research](#) 12 July 2008

Kao nacija, kavkaska republika Gruzija ne odaje utisak važnog globalnog igrača. Međutim, Vašington je uložio ogromne sume novca i organizovao postavljanje sopstvenog despota, Mihaila Sakašvilija, na mesto gruzijskog predsednika u cilju zatvaranja nuklearnog NATO obruča oko Rusije. Nedavno je državna sekretarka SAD Kondoliza Rajs u Tbilisiju dala oštre izjave protiv Moskve zbog njene podrške nezavisnim susednim državama Abhaziji i Južnoj Osetiji, u suštini okrivljujući Moskvu za neminovni rat koji će izazvati Vašington radi uvlačenja Gruzije u NATO do početka decembarskog samita te organizacije.

Zapadni mediji dosad su ili ignorisali rastuće tenzije u strateškom kavkaskom regionu ili nagoveštavali, kako je i sama Kondoliza Rajs sugerisala, da je ceo sukob izazvan Moskvinom bezveznom podrškom "odbeglim" republikama Abhaziji i Južnoj Osetiji. U stvarnosti se u regionu odvija jedna sasvim drugačija šahovska igra, koja bi potencijalno mogla da bude okidač za ozbiljnu eskalaciju napetosti između Moskve i NATO.

Od rasformiranja Varšavskog pakta 1991, jedna za drugom, njegove bivše članice, kao i bivše republike SSSR, podsticane su, a u mnogim slučajevima i podmićivane, lažnim obećanjima Vašingtona da se pridruže protivničkoj organizaciji, NATO-u.

Umesto otvaranja rasprave posle rasformiranja Varšavskog pakta o sistematskom rasformiranju NATO-a, Vašington je krenuo da sistematski pretvara NATO u nešto što se jedino može nazvati vojnim sredstvom američke globalne imperijalne vladavine, uvezane mrežom vojnih baza od Kosova do Poljske, Turske, Iraka i Avganistana. Tokom 1999, bivše članice Varšavskog pakta: Mađarska, Poljska i Češka Republika pridružile su se NATO-u. Bugarska, Estonija, Letonija, Litvanija, Rumunija i Slovačka su ih sledile u martu 2004. Sada Vašington vrši ogroman pritisak na EU-članice NATO-a, pogotovu Nemačku i Francusku, da u decembru glasaju za prijem Gruzije i Ukrajine.

Vojna slika Gruzije-Abhazije

Sadašnja eskalacija napetosti u regionu počela je u maju, kada je Abhazija objavila da je srušila dve gruzijske bespilotne letilice u svom vazдушnom prostoru. Ova objava došla je dve sedmice nakon što je Gruzija optužila Rusiju da joj je srušila bespilotnu letelicu iznad Abhazije, koju Tbilisi smatra svojom suverenom teritorijom. Moskva je negirala svoje učešće u tome.

Rusija održava mirovni kontigent u Abhaziji i Južnoj Osetiji još od krvavih sukoba 90-ih, a nedavno je poslala dodatne snage u Abhaziju, u cilju odvrćanja od onoga što se naziva planiranom gruzijskom vojnom ofanzivom. Dve strane, Gruzija i Abhazija, nalaze se u stanju

suspendovanog sukoba od 1993, kada su abhazijski separatisti, uz podršku ruskih snaga, uspeli da isteraju Gruzijce iz pokrajine. Tbilisi tvrdi da ima suverenitet nad Abhazijom i Južnom Osetijom, opisujući ih kao "odbegle republike". Gruzijske snage su se 2001. udružile sa anti-moskovskim, mudžahedinski-obučenim čečenskim vojnicima iz susedne ruske muslimanske pokrajine Čečenije, i izvele neuspeli vojni napad na Abhaziju.

Analizirajući kako bi mogući, nenuklearni vojni sukob između Rusije i NATO-a mogao da izgleda, vojni komentator ruske državne novinske agencije *RIA Novosti*, Ilja Kramnik, pobrojao je snage obe strane. Krajem 2007, gruzijske vojne snage brojale su oko 33.000 oficira i vojnika, uključujući i kopnenu vojsku od 22.000 vojnika koja obuhvata pet brigada i osam odvojenih bataljona. Ove jedinice imale su preko 200 tenkova, uključujući 40 T-55 i 165 T-72 borbenih tenkova koji se trenutno remontuju.

Kramnik kaže da naspram gruzijskih snaga stoje Abhazijske samoodbrambene snage koje broje 10.000 vojnika, sa 60 tenkova, uključujući 40 T-72, i 85 komada artiljerijskog oružja i minobacača, kao i nekoliko desetina kalibra između 122 i 152 mm, i 116 oklopnih vozila raznih tipova, brojno anti-tenkovsko oružje, od RPG-7 raketnih lansera do Konkurs-M navođenih protivtenkovskih raketa. Abhazijska mornarica poseduje više od 20 motornih čamaca opremljenih mitraljezima i malokalibarskim topovima.

Ali, odlučujući faktor, kako se pokazalo u iskustvu gruzijsko-abhazijskog sukoba tokom 1992-1993, leži u tome da se čak i male jedinice mogu dugo suprotstavljati nadmoćnim neprijateljskim snagama u planinskim predelima. Stoga bi ishod bilo kog hipotetičkog sukoba zavisio od nivoa agresorove vojne obučenosti i uticaja trećih strana, uglavnom ruskih jedinica iz Kolektivnih ZND mirovnih snaga. Gruzijske oružane snage poznate su po svojoj korumpiranosti i lošoj obučenosti. Mada su Sjedinjene Države obučile nekoliko elitnih gruzijskih jedinica u proteklih nekoliko godina, borbena efikasnost svih ostalih elemenata je neizvesna. Nema obučenih narednika, a moral vojnika je nizak. Svega oko 50 posto opreme je u operativnom stanju, a koordinirane operacije u neprijateljskim uslovima su nemoguće.

Abhazijske oružane snage su ubojitije zato što bi pružale otpor agresoru koji je već jednom pokušao da liši njihovu republiku nezavisnosti. Uz to, abhazijskim snagama komanduju oficiri obučeni u ruskim vojnim školama, i mnogi od njih su učestvovali u borbama početkom `90-ih. Većina analitičara slaže se da borbena spremna vojska Abhazije ne pati od korupcije. Moskva je nedavno pojačala lokalni mirovni kontigent. Susedne kavkaske države, uključujući i Severnu Osetiju, drže stranu Abhazije, spremne da se sukobe sa Gruzijom.

Moguća strategija Moskve

U kontekstu gruzijskog nastojanja da se pridruži NATO-u i zapadnog priznavanja nezavisnosti Kosova u odnosu na Srbiju, Moskva je pojačala veze sa ove dve male republike. Ona, međutim, nije formalno priznala ni Abhaziju, ni Južnu Osetiju.

S druge strane, Moskva već dugo podržava de fakto nezavisnost Abhazije, dajući državljanstvo mnogim njenim stanovnicima i nedavno legalizujući ekonomske veze sa tom separatističkom republikom. Što se Rusije tiče, ovaj sukob joj omogućava uticaj i na Abhaziju i na Gruziju. Što više Gruzija nastoji da se distancira od Rusije, to će Rusija više podržavati Abhaziju.

Međutim, Gruzija, pod rukovodstvom Vašingtonovog čoveka, predsednika Mihaila Sakašvilija

- prilično bezobzirnog diktatora, kakvim se nedavno pokazao u sukobu sa domaćom opozicijom - odbija da odustane od svoje provokativne težnje ka članstvu u NATO. Gruzija je takođe strateška tranzitna zemlja za anglo-američki Kaspijski naftovod, koji se prostire od Bakua u Azerbajdžanu - preko Gruzije - do turske luke Čejhan. Takođe, gasovod Baku-Tbilisi-Erzurum bio je, za Azerbajdžan, važna alternativa kontroli ruskog državnog monopola Transneft u vlastitom nastojanju da svoje naftne i gasne resurse transportuje Zapadu. Ceo Kavkaz je deo onoga što bi se moglo opisati kao Velika igra za kontrolu Evroazije između Vašingtona i Rusije.

Kako primećuje Moskovski tajms: „Jedan od načina da se poremete gruzijske težnje ka NATO-u je da se sukob u Abhaziji raspiri do nivoa na kojem bi za zapadnu alijansu, koja deluje na osnovu konsenzusa svih svojih članica, bilo neprihvatljivo da Gruziji ponudi članstvo. A gruzijsko vođstvo možda diže napetosti u nadi da će primorati Abhaziju i Rusiju da povuku poteze posle kojih Zapad ne bi imao izbora osim da interveniše.

„Bez obzira na motive, ko god potpiruje ovaj sukob mora da shvati da se igra s vatrom. Ovo poigravanje na ivici rata može da dovede do pravog-pravcatog rata. Gruzija bi verovatno izgubila rat u kojem bi Rusija bila na strani Abhazije, dok bi u isto vreme propale sve ruske nade da Rusija može postati jedan benigni svetski igrač, uz veliki rizik ozbiljnog poremećaja odnosa sa Evropskom Unijom i Sjedinjenim Državama.”

Rajsova dodaje ulje na vatru

Bušova administracija dodaje ulje na vatru na Kavkazu. U Tbilisiju, 10. jula ove godine, Državna sekretarka SAD, Kondoliza Rajs, izjavila je za štampu: „Rusija treba da bude deo rešavanja i razrešenja problema, a ne da tom problemu još i doprinosi. To sam rekla Rusima javno. To sam im rekla i privatno.”

Efekat ovih njenih izjava, u kojima ona krivi Moskvu za rastuće napetosti, jeste slanje signala gruzijskoj strani da uživa američku podršku u svojim nastojanjima da potisne ruske snage iz Južne Osetije i Abhazije.

U maju ove godine, abhazijski predsednik Sergej Bagapš izrazio je spremnost da sa Moskvom sklopi vojni savez poput onog između SAD i Tajvana. „Abhazija će Rusiji predložiti potpisivanje vojnog ugovora koji bi garantovao bezbednost naše republike” rekao je Bagapš. „Takođe, spremni smo da prihvatimo ruske vojne baze na našoj teritoriji u sklopu ovog ugovora. Hteo bih da podvučem da ovo ne bi bilo protivno već postojećim presedanima u međunarodnoj praksi. Na primer, ovaj bi ugovor bio sličan ugovoru između SAD i Tajvana.”

Baš kao što Moskva odbija da prizna suverenitet Kosova, tako Vašington odbija da prizna suverenitet Abhazije. U maju, jedna visoka delegacija američkog Stejt departmenta, sastala se u Abhaziji sa lokalnim nevladinim organizacijama kao i sa samim predsednikom. U prošlosti, od Srbije do Gruzije i Ukrajine, Vašingtonove obaveštajne službe koristile su razne NGO, Nacionalnu zadužbinu za demokratiju koju finansira američki kongres, *Freedom haus* - koji je povezan sa CIA, i Instituciju *Albert Ajnštajn*, varljivo-nazvanu organizaciju koju predvodi Džin Šarp, za upravljanje čitavim nizom operacija svrgavanja režima, nazvanim „Obojenim revolucijama”. U svim tim slučajevima, novi režim bio je pro-vašingtonski i anti-moskovski, kao što je slučaj sa Sakašvilijem u Gruziji i Viktorom Juščenkom u Ukrajini. Obe ove zemlje počele su da traže prijem u NATO nakon uspešnih „Obojenih revolucija” koje su finansirali Amerikanci.

U svemu ovome, Vašington se definitivno igra sa potencijalno nuklearnom vatrom tako što povećava pritisak da se Gruzija i Ukrajina prime u NATO. Ministar spoljnih poslova Češke Republike Karl Švarcenberg je 8. jula potpisao ugovor koji dozvoljava američko razmeštanje specijalnih radarskih postrojenja na češkom tlu, kao deo strogo poverljive američke „raketne odbrane“ koja je navodno uperena protiv nekontrolisanih iranskih raketnih pretnji. Kako je čak i bivši američki državni sekretar Henri Kisindžer nedavno primetio, kategorično odbijanje Bušove administracije da razmotri kontra ponudu koju je tadašnji ruski predsednik Vladimir Putin uputio 2007, po kojoj bi se američki radar postavio u izviđačkoj bazi koju Rusija iznajmljuje od Azerbejdžana, predstavljalo je provokativnu grešku. Time je jasno stavljeno do znanja da Vašington usmerava svoju vojnu strategiju ka demontiranju Rusije kao potencijalnog suparnika. To, kao što sam već ranije pisao, predstavlja recept za mogući nuklearni rat izazvan pogrešnim proračunima. Poslednja poseta Rajsove Kavkazu i Češkoj samo je povećala tu opasnost.

F. Vilijam Engdal (F. William Engdahl) je autor knjige „Vek rata: anglo-američka naftna politika i Novi svetski poredak“, i završava knjigu, provizorno naslovljenu „Novi hladni rat: šta stoji iza američkih napora za postizanje potpune dominacije“.
Njegov veb-sajt je <http://www.engdahl.oilgeopolitics.net/>

Originalni tekst možete naći na

<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=9564>

Tekst na srpskom jeziku možete naći na

<http://www.kim.sr.gov.yu/cms/item/news/rs.html?view=story&id=4023&sectionId=8>

The original source of this article is [Global Research](#)

Copyright © [F. William Engdahl](#), [Global Research](#), 2008

[Comment on Global Research Articles on our Facebook page](#)

[Become a Member of Global Research](#)

Articles by: **[F. William Engdahl](#)**

Disclaimer: The contents of this article are of sole responsibility of the author(s). The Centre for Research on Globalization will not be responsible for any inaccurate or incorrect statement in this article. The Centre of Research on Globalization grants permission to cross-post Global Research articles on community internet sites as long as the source and copyright are acknowledged together with a hyperlink to the original Global Research article. For publication of Global Research articles in print or other forms including commercial internet sites, contact: publications@globalresearch.ca

www.globalresearch.ca contains copyrighted material the use of which has not always been specifically authorized by the copyright owner. We are making such material available to our readers under the provisions of "fair use" in an effort to advance a better understanding of political, economic and social issues. The material on this site is distributed without profit to those who have expressed a prior interest in receiving it for research and educational purposes. If you wish to use copyrighted material for purposes other than "fair use" you must request permission from the copyright owner.

For media inquiries: publications@globalresearch.ca